

de VRIJBRIEF

LIBERTARISCH TIJDSCHRIFT

MAANDBLAD 110
APRIL 1987

PRIVATISERING

Over PRIVATISEREN is in dit blad al vaker geschreven. En terecht: het Libertarisme heeft een zeer grote positieve bijdrage geleverd aan de huidige privatiseringsgolf.

De beste voorbeelden zien we in Engeland waar al voor meer dan 60 miljard gulden "staatseigendom" is overgegaan in particuliere handen. Frankrijk volgt op een nog grotere schaal. In de Verenigde Staten zijn de meeste voorbeelden op gemeentelijk niveau: brandweer, ziekenhuizen, scholen e.d.

In de Benelux gebeurt nog weinig. En als er wat gebeurt, is het vaak nog maar half werk omdat bij voorbeeld het bedrijf een monopolie blijft houden dat door de overheid wordt "beschermd".

Ook is privatiseren geen eindstation. Immers zolang aan de ondernemer wordt voorgeschreven wat hij mag produceren, waar hij het mag produceren, welke mensen hij in dienst mag nemen en tegen welke lonen, hoe hij zijn administratie moet voeren en welke gegevens hij constant moet verstrekken, welke prijzen hij mag berekenen en waar hij het mag verkopen, hoeveel Boete op Toegevoegde Waarde hij voor elk product moet betalen en na dat alles nog de helft van de winst moet afgeven, zolang is er van vrijheid nog lang geen sprake.

Maar het is een stap in de goede richting. Het is een resultaat dat libertariërs gerust kunnen noemen aan die pessimisten die zelf geen actie ondernemen en aan libertariërs verwijten dat ze "idealisten" zijn die nooit wat zullen bereiken.

Het Libertarisme heeft de moraliteit aan zijn kant. Het is de enige maatschappijvisie waarin niemand wordt opgeofferd ten koste van iemand anders. Met deze moraliteit aan onze kant kan het niet anders of we zullen uiteindelijk de resultaten bereiken waarvoor we werken.

Ir. H.J. JONGEN SR.
Voorzitter Stichting LIBERTARISCH CENTRUM.

UIT DE INHOUD

PRIVATISERING SPECIAL

Aankondiging TREFPUNT

Privatisering als mogelijke Libertarisering

De varkens van Reagan

Ethiek van het Privatiseren

P.I. Neut

Leef Libertarisch

Boekrecensies:

Cutting Bach City Hall

Privatiseren in de gezondheidszorg.

De Vrije Markt.

TREFPUNT

PRIVATISEREN

Op 9 mei 1987 zal er een TREFPUNT-bijeenkomst gehouden worden in het Jaarbeurs Congrescentrum te Utrecht.

AANVANG 14.00 uur.

Reserveer nu reeds een plaats !

Privatisering is overal in de wereld, zelfs in de Communistische wereld, de gebruikte oplossing om de moeilijkheden van de diverse overheden op te lossen.

WELKE GEVOLGEN HEEFT PRIVATISERING ?

Wat heeft privatisering met DEREGULATIE en DEMONOPOLISERING te maken ?

Sprekers:

De Heer Ir. H.J. Jongen, Voorzitter van het Libertarisch Centrum.

De Heer Prof.Dr J. Vuchelen, hoogleraar aan de Vrije Universiteit van Brussel.

De Heer J. Jetten, districtsbestuurder van het F.N.V.

Entree: f 25,=

Voor Vrijbrief abonnees f 10,=

U kunt nu reeds een plaats reserveren door het verschuldigde bedrag over te maken op bankrekening nr 46.24.31.320 t.n.v. het Libertarisch Centrum, Maarssenbroek. (Gironummer bank: AMRO 8238 Amsterdam), of door het zenden van een betaalkaart/eurocheque aan Antwoordnummer 551, 3100 WB Schiedam (met de vermelding Trefpunt)

Voor België: Bank J. van Breda 645-124065-64 onder vermelding Trefpunt.

PRIVATISERING ALS MOGELIJKE LIBERATISERING

„ECHT SOCIALISME“ door Privatisering of „ECHT FASCISME“

INLEIDING.

Pas door privatisering krijgen allerlei minderheden in de samenleving een kans te leven en te werken naar hun eigen overtuiging.

Iedere samenleving kent een rijke schakering van individuele voorkeuren en afkeuringen, wensen en verlangens, mogelijkheden en vermogens.

Wij leven in een samenleving die democratisch is, d.w.z. dat de meerderheid uiteindelijk besluiten zal nemen die voor een ieder moeten gelden. Deze besluiten gelden voor alle minderheden, dus ook voor de kleinste minderheid: de individu. Nu kent Nederland in bepaalde mate waarborgen om de individu in een bepaalde mate bescherming te geven. Er is een "individuele vrijheid" vastgelegd in wetten over, b.v. een bepaalde mate van vrije meningsuiting, vrijheid van verbin-tenis, en van eigendom.

FILOSOFIE

Er zijn echter vele filosofieën/ideologieën over dergelijke wezenlijke zaken.

De communistische/Marxistische filosofie stelt dat eigendom van bijvoorbeeld de productiemiddelen behoort aan de producerende werknemers.

Het nationaal-socialisme/fascisme vindt dit te ver gaan en laat burgers hun eigendom; de beschikking over dat eigendom wordt echter vergaand overgedragen aan de machthebbers.

Alle mij bekende filosofieën, op één na, gaan er van uit dat eigendom van een individu afgenomen mag worden door anderen onder allerlei omstandigheden. Bijvoorbeeld: Het communisme stelt dat de productiemiddelen niet het eigendom van

een enkeling mogen zijn. De sociaal-democratie van Nederland stelt dat eigendom van mensen afgepakt mag worden via de belasting e.d.

Alléén het Libertarisme stelt dat ieder individu zelfbeschikking behoort te hebben over zichzelf, zijn leven, vrijheid en eigendom. Het afnemen van iemands eigendom wordt door het Libertarisme beschouwd als diefstal, ongeacht of het één persoon, een groep, een groep die democratisch besluit, of een zogenaamde overheid is. (Belasting is diefstal).

Socialisten bestrijden Nationaal-socialisten c.q. Fascisten. Democraten bestrijden dictaturen. Iedere ideologische groep stelt dat zij gelijk heeft, de anderen ongelijk, en dat allen moeten leven volgens hun ideologie.

ANDERS

Het Libertarisme is radicaal anders want het wil anderen niet beletten om vrijwillig socialistisch, of fascistisch, of democratisch enz. te leven.

Vanuit het Libertaristische individuele zelfbeschikkings uitgangspunt vloeit logisch voort dat ieder individu zelf moet kunnen kiezen in welk soort samenlevingsverband hij wil leven. Van wezenlijk belang is echter het ontbreken van dwang: individuen moeten zelf mogen kiezen en deze keuze mag niet door anderen worden afgedwongen.

Door privatisering, d.w.z. door het opheffen van diensten en producten die door een op dwang gebaseerde instantie (lees overheid) worden verzorgd, en het overlaten aan een vrije markt van vraag en aanbod, wordt het individuen weer mogelijk gemaakt hun ideologieën te vertalen naar allerlei samenlevingsverbanden en functies.

Zo kunnen socialistisch georiënteerde mensen een socialistisch ingesteld ziekenhuis opzetten. Zo kunnen fascistisch georiënteerde mensen een fascistisch ingesteld taxibedrijf opzetten. Zo kunnen mensen met een bepaalde geloofsovertuiging scholen en fabrieken opzetten die volgens hun geloofsopvattingen functioneren (B.v.:Islamitische bakkerij; Gereformeerde Tandpasta fabriek, Katholieke Mode salons, Boeddhistische Pompstations, Koshere slagers.) Het bovenstaande zou pas gerealiseerd kunnen worden in een land zoals Nederland wanneer één van deze groeperingen de macht heeft, tenzij

Tenzij er in Nederland in toenemende mate geprivatiseerd zou worden, d.w.z. vermindering van over(bodig)heid en haar verstikkende web van reguleringen !

Want minder opgelegde regels, minder monopolies, minder opgelegde voorschriften, dus minder dwang betekent meer ruimte, meer mogelijkheden. Kortom: meer vrijheid voor individuen.

Is het denkbaar dat een Christelijke geloofsgemeenschap volledig naar zijn eigen wetten kan leven binnen een Islamitische samenleving ? Is het denkbaar dat een Nationaal-socialistische groepering haar eigen levenswijze kan hebben in een communistisch land ? De meest tegenovergestelde groeperingen, de meest elkaar bestrijdende overtuigingen kunnen alleen naast elkaar leven, elk naar eigen wetten, in een Libertarische samenleving.

LIBERTARISCH

Let wel:

Voorwaarde voor een Libertarische samenleving is vrijheid van de individu, dus voor ieder individu. Mensen mogen niet gedwongen worden om naar bepaalde regels te leven, behoudens de regel dat de vrijheid van anderen niet aangetast mag worden.

Welk bezwaar kunnen overtuigde socialist, communist, fascist, of sociaal-democraten aanvoeren tegen een

Libertarische samenleving ? Een samenleving die als enige een onvoorstelbare verscheidenheid aan levensvisies een kans geeft zich te ontplooien.

Iedere groepering kan, zo zij het wil, proberen anderen te overtuigen van haar "gelijk", mits er geen dwang wordt gebruikt noch gepropageerd. Niet tegen volwassenen en niet tegen kinderen. (Het is dan ook een zeer bedenkelijke filosofie die toch meent haar levensvisie met geweld aan anderen te moeten opleggen)

Wat belangrijker is dan anderen te overtuigen: een ieder die wil kan zijn eigen overtuiging naleven in haar of zijn eigen leven. En dat is de kern van de Libertarische filosofie.

Pas in een Libertarische samenleving is er plaats voor de overtuigde socialist, nationaal-socialist, sociaal-democraat, godsdienstige orthodoxen, "opportunisten", "meelopers", sado-masochisten, en voor iedere andere overtuiging.

Privatisering kan een goede ontwikkeling zijn naar deze vrije samenleving.

EEN DROOM ?

Een reëelere droom dan de nationaal-socialistische droom die opgelegd moest worden. Ook reëeler dan de droom over een sinterklaas of een overheid die overal voor kan zorgen, want het tegendeel is veelvuldig bewezen. Het faillissement van een overheid is impleciet bekend door de totalitaire regimes van China en Rusland: zelfs daar wordt tot "privatisering" overgegaan !

Is er nog een socialist, fascist, enz. die iets tegen privatisering in kan brengen ?

Jan Smid 25/2/87

(Ik ga in het bovenstaande voorbij aan een nadere uitwerking van het vrijheidsbegrip in juridische en sociale consequenties. Het "niet initiëren van geweld" is en wordt nader uitgewerkt in veel diepgaandere studies, zoals van Frank van Dun's "Het Fundamentele Rechtsbeginsel".

FOK GEEN VARKENS EN VERDIEN GENOEG OM EEN BOOT TE KOPEN

Beste Uncle Sam,

Mijn vriend Mack Jones uit Rutherford County, ontving vorig jaar van de overheid een cheque van \$ 1000 voor het niet fokken van varkens. Daarom wil ik dit jaar beginnen met het "niet-fokken van varkens".

Wat ik wil weten is, wat naar uw mening de beste soort fokkerij is om geen varkens op te fokken en wat het beste soort varken is om niet te fokken. Ik geef de voorkeur aan het niet fokken van Langoren, maar als dat geen goed ras is om niet te fokken, wil ik ook best geen Yorkshires of Durocks fokken.

Het moeilijkste zal gaan worden om te inventariseren hoeveel ik er niet gefokt heb.

Mijn vriend Mack is erg optimistisch over de toekomst van z'n bedrijf. Hij heeft meer dan 20 jaar varkens gefokt en het meeste dat hij ooit eraan verdiend heeft was \$ 400 - tot vorig jaar, toen hij een cheque kreeg van \$ 1000 voor het niet fokken van varkens.

Als ik \$1000 kan krijgen voor het niet fokken van 50 varkens, krijg ik dan \$2000 voor het niet fokken van 100 varkens, enz ? Ik ben van plan om op kleine schaal te beginnen en me te beperken tot ongeveer 4000 varkens. Dat betekent \$80.000; dan kan ik een boot aanschaffen.

Nu wat anders. Die varkens die ik niet zal fokken, zullen ook geen 100.000 schepel mais eten. Ik begrijp dat u ook betaalt voor het niet verbouwen van maïs. Wilt u me dus ook betalen voor het niet verbouwen van 100.000 schepel maïs, die ik niet ga voeren aan de varkens die ik niet ga fokken ?

Ik wil zo spoedig mogelijk beginnen, daar het me nu de beste tijd van het jaar lijkt om geen varkens te fokken.

Hoogachtend,
Oliver Shagnaster.

P.S. Kan ik, als ik een bedrijf heb voor het niet fokken van varkens, wel 3 of 4 varkens voor mezelf opfokken - net genoeg om wat ham en spek van te kunnen eten ?

O.S.

Uit het Amerikaans vertaald door R. Jongen- van Roon.

“I shall be telling this with a sigh
Somewhere ages and ages hence:
Two roads diverged in a wood, and I -
I took the one less traveled by,
And that has made all the difference,”
Robert Frost, *The Road Not Taken*.

DE ETHIEK VAN PRIVATISERING

Door Tibor R. Machan. Vertaling: H. Jelgershuis Swildens.

"Zonder een gedegen morele rechtvaardiging zou de mens aan privatisering ten onder kunnen gaan".

Dit essay is ontleend aan een lezing, die op 19 februari 1986 werd gegeven op een symposium te Parijs georganiseerd door de Internationale Kamer van Koophandel en het Economisch Instituut Parijs.

De pragmatische benadering gebaseerd op succesvolle productie van rijkdom is niet de voornaamste rechtvaardiging voor het Westen. Privatisering op zichzelf moet niet uitsluitend geaccepteerd worden als een efficiënte manier om falende economieën te redden, maar als een weg terug naar de oorspronkelijke verplichting van de Westerse wereld: bevrijding van de mens van onderdrukking door anderen en hun regeeren.

Het is van vitaal belang om een goed begrip te hebben van de morele rechtvaardiging van vrijheid en privatisering, evenals voor de praktische waarde ervan.

Privatisering zal voor velen een grote verandering betekenen; te denken valt bijvoorbeeld aan de verandering in arbeidsplaatsen. De betrokken belangengroepen zullen zich er niet bij neerleggen zonder protesten en argumenten gebaseerd op rechtvaardigheid en medegevoel. Zij zullen de voorstanders van privatisering erop aanvallen dat zij uitsluitend oog hebben voor de uiterste consequentie van privatisering: de financiële voordelen. Is dat uit ethisch oogpunt niet afschuwelijk? En onthield niet juist die overheid die voordelen aan allen?

GEZOND VERSTAND

Ik wil beginnen met de elementaire constatering, dat handel een onderdeel is van het leven, waarbij zowel man als vrouw zich erop toeleggen hun eigen leven en dat van hun familieleden, te verbeteren.

Handel is een uiting van het verstandelijk handelen van de mens. Elke poging, die het vrije handelen wil dwarsbomen roept serieuze morele vragen op. Gezond verstand is een onmiskenbare volkomen menselijke eigenschap in bijna elk moreel systeem in de wereld. Daarnaast is in elk oprecht moreel systeem de vrijheid om te kunnen kiezen tussen goed en kwaad, een essentiële onderdeel van het morele leven van de mens. Iemand die niet volledig vrij is kan ook niet moreel verantwoordelijk gesteld worden voor zijn doen en laten.

Hoe meer echter een samenleving aan enkelen toestaat anderen het gedrag voor te schrijven - met inbegrip van het economisch handelen - des te meer de menselijke waardigheid beperkt wordt en daarmee iemands persoonlijke verantwoordelijkheid.

Dit is echter niet het hele verhaal. Wat we tot nu toe bespraken zal duidelijk zijn, maar er gaat niet voldoende morele kracht van uit. Het is allemaal wel waar, maar niet voldoende inspirerend.

Adam Smith gaf ons de sleutel hiertoe in het volgende:
"Vroegere morele filosofieën stelden voor te onderzoeken waaruit het geluk en de volmaaktheid van de mens bestond als men deze niet als een zelfstandige persoonlijkheid beschouwde, maar als een lid van een familie of stam, als onderdaan van een staat of van een grote leefgemeenschap als het mensdom. In die filosofie werden de plichten van het mensenleven beschouwd ondergeschikt te zijn aan het geluk en de vervolmaking van het menselijk bestaan. Toen echter onderwezen werd dat morele, zowel als natuurlijke filosofieën ondergeschikt waren aan godskennis werden de menselijke plichten beschouwd ten dienste te staan van een leven in het hiernamaals. In die oude filosofie werd de vervolmaking van de rede (het verstand) voorgesteld als de noodzakelijke vorm - voor de persoon die

erover beschikte - om hem een gelukkig leven te bezorgen.

In moderne filosofieën wordt het heel vaak afgeschilderd als in tegenspraak te zijn met welke vorm van geluksgevoel dan ook. Het hiernamaals kon slechts bereikt worden door boetedoening en kastijding en niet door het vrije en edelmoedige gedrag van de mens. Bijna alle afgeleiden van deze filosofieën werden op deze manier tot de meest verderfelijke.

De opmerkingen van Adam Smith doen vermoeden, dat de ethiek, die het Kapitalisme en daarmee haar huidige afleiding, de privatisering, onderbouwt, gevonden zou kunnen worden in de Amerikaanse Onafhankelijkheidsverklaring. De rechten op persoonlijk leven en de persoonlijke vrijheid zijn verbonden met het recht geluk na te streven. Om menselijk geluk na te streven op een nijvere, verantwoorde, eerlijke en waardige manier, hebben mensen, waar ook ter wereld politieke en economische vrijheid nodig. Wat duidelijk benadrukt moet worden, om met Smith's woorden te spreken, is dat "deugdzaamheid vanzelfsprekend een stimulans is voor diegenen die erover beschikken, voor een zeer gelukkig leven".

Dit nu is het belangrijkste van een ethisch systeem, namelijk dat het iemand een zinvolle leidraad in zijn leven geeft en het geen basis is waarop het socialisme, het fascisme, het communisme of welk ander collectief systeem dan ook gegrondvest kan zijn. Een dergelijke ethiek kan uitsluitend geïdentificeerd worden met een vrije samenleving met een rechtssysteem dat bescherming geeft aan de vrijheid om te denken, vrijheid van godsdienst, vrije handel en vrijheid om overeenkomsten aan te gaan; vrij ondernemerschap.

ECONOMISCH EGOÏSME ?

Zoals bekend wordt het Kapitalisme heel de weinig fijngevoelige lezers van Adam Smith interpreteren het ook zo. De meest opmerkelijke van hen was Karl Marx, die het systeem van persoonlijk ei-

vaak gekoppeld aan de gedachte dat een mens egoïstisch is en dat het Kapitalisme het enige economische systeem is dat een dergelijke leefwijze mogelijk maakt; gedomd verbond met het meest hardvochtige egoïsme toen hij stelde: "het recht van de mens op eigendom is hetzelfde recht om over zijn eigendommen te beschikken en zich ervan te ontdoen naar willekeur zonder aandacht te schenken aan anderen, onafhankelijk van de samenleving; het recht op egoïsme".

Er zijn vele moderne economen, die het systeem van het recht op persoonlijk eigendom verbinden aan dit grove kortzichtige egoïsme, dat zij hebben geërfd van de Engelse filosoof Thomas Hobbes. Zij doen dit vaak in een vertwijfelde poging het kapitalisme een wetenschappelijke basis te geven en doen het daarbij voorkomen dat een zuivere normloze en waardenloze analyse ons ertoe dwingt een dergelijk systeem te kiezen. Deze bekrompen economische voorstelling van het egoïsme is echter onjuist. In feite kiezen mensen helemaal niet vanzelfsprekend uit wat het beste voor hen is - als dat waar was dan zouden we in een fantastische wereld leven. Evenmin weten zij altijd wat goed voor hen is - ook dat zou bijzonder handig zijn als dat waar was. Integendeel, mensen moeten erg hun best doen om uit te vinden wat goed voor hen is en zij moeten hard werken om het te bereiken. De filosofie van de menselijke zelfzucht ofwel persoonlijk geluk is iets heel anders dan wat men in het algemeen met het Kapitalisme in verband brengt. Het vergt inspanning. Weer citeer ik Adam Smith, die de juiste aard duidelijk beschreef toen hij zei: "Het is niet onze genegenheid voor onze buurman en evenmin liefde voor het mensdom die ons zo vaak tot verdienstelijke daden brengt. Het is een veel grotere liefde en een veel sterkere genegenheid, die ons op zo'n moment beïnvloedt, het is het gevoel voor wat eerzaam is en nobel, het gevoel voor de grootsheid en de waardigheid en de superioriteit van ons eigen karakter".

Zoals Smith het dus zegt een onvervalste betrokkenheid met onszelf is een veeleisend en inderdaad nobel streven.

Onze taak in het leven is te streven naar menselijke grootsheid. Hier wordt ons een tip gegeven die antwoord kan geven op de vele vragen die rijzen naar aanleiding van privatisering. Vrije handel is een noodzakelijk onderdeel van een menswaardig bestaan. Wij kunnen ons niet rechtvaardigen er inbreuk op te maken, zelfs niet voor zaken als werkeloosheidsuitkeringen, een welvaart vast bestaan, medelijden met een mogelijk vergeten minderheidsgroep voor wie het niet de moeite loont zich in te spannen en zo meer. Een dergelijk compromis kan aantrekkelijk lijken als men uitsluitend oog heeft voor de benarde positie van die weinigen, die niet rechtstreeks profiteren van privatisering. Als we ons echter realiseren

dat een politiek-economisch systeem ten dienste hoort te staan van (morele) persoonlijke zelfontwikkeling en niet ten dienste van zelfopoffering, dan zal het duidelijk zijn dat privatisering zich op een morele grondslag bevindt en dat zij die er afbreuk aan willen doen de problemen die zij op hun weg vinden zelf dienen op te lossen zonder om compromissen te vragen.

VERDEDIGING VAN DE VRIJE SAMENLEVING

Het is aan hen, die momenteel werkzaam zijn in de vrije wereld en in de sectoren die geprivatiseerd zijn om de vrije samenleving te verdedigen. Wij kunnen geen beroep doen op intellectuelen waarvan de meeste een bestaan hebben dankzij de overheid en die ervan overtuigd zijn dat de staat superieur is in haar bedoelingen en capaciteiten boven datgene dat de vrije markt bestuurt.

De verdediging van de vrije maatschappij, met inbegrip van haar nieuwste verschijningsvorm - privatisering - zal eerst op het filosofische front gevoerd moeten worden. Daarbij behoeft men zeker niet aan de materiële voordelen voorbij te gaan die zo'n systeem voor de mensen in die leefgemeenschap met zich meebrengt; maar wat veel belangrijker is, is dat het iedereen de vrijheid geeft om te kiezen op morele gronden met in-

begrip van de keuze van iemand persoonlijke economische inspanningen. Dergelijke keuzen mogen terecht ook gericht zijn om de welvaart van hen, die ons na staan (familie - vrienden - collega's) en ook alerhande andere (economische) factoren te bevorderen.

Het mensdom is niet zo maar iemand - één heel groot mens - wiens welvaart wij moeten dienen, zoals ons hart en lever de welvaart van ons lichaam dienen. Het mensdom zijn u en ik. Als we niet de vrijheid hebben om voor onszelf het maximum te bereiken, als het niet aan onszelf wordt overgelaten om in ons leven naar menselijk grootsheid te streven, dan kan het doel door niemand anders worden overgenomen. Elke redenering, die hiermee in tegenspraak is berust op dromen en niet op feiten.

Het idee van privatisering houdt grote beloften in en moet verder uitgebreid worden om het economische leven van de mens vrijer te maken dan nu. Men moet er echter voor waken het als een wondermiddel voor alle kwalen te beschouwen - het mag niet ten offer vallen aan een stelletje hersenschimmigen, die denken, dat een systeem alle problemen in onze samenleving op kan lossen.

Vóór alles moet duidelijk onderstreept worden dat privatisering een eigen morele rechtvaardiging heeft. Zonder dat zal het slechts een voorbijgaande fantasie zijn.

Dr. Tibor R. Machan is professor in de Filosofie aan de Auburn Universiteit te Auburn Alabama, erelid van de Reason Foundation en schrijver van (o.a.) "Menselijke Rechten en Menselijke Vrijheid". Het boek dat hij voor Random House redigeerde: "Het voornaamste Geschilpunt: Communisme versus Kapitalisme" zal in 1987 verschijnen.

(Vertaling H. Jelgerhuis Swildens).

P.I. NEUT'S KOLOM

Ons kollektief vindt het zeer plezierig ook in deze Vrijbrief Special over Privatisering te zijn betrokken.

Privatisering is in Nederland geen grapje, maar een dooernstige zaak. Zelfs in China en in de Sovjet Unie wordt dit be-seft en wordt een geringe privatisering toegestaan om een economisch sterven van het systeem te voorkomen. Maar er zijn grenzen ! Je kunt niet alsmaar door privatiseren, zoals er kennelijk sommige Libertariërs zijn die de gehele overheid willen privatiseren. Zeg maar rustig (?) anarchiseren ! Daar hoeven wij in Nederland niet bang voor te zijn.

FILES

Vanochtend toen ik in de auto naar mijn werk reed dacht ik er tevreden aan: we hebben toch een rustig, ordelijk landje. Ik woon namelijk in Zoetermeer en werk in Den Haag op een van onze ministeries, als hoofdcommies. Het werk is minder interessant dan mijn rang, hoofdcommies, want dat telt. Hoewel ik er pas om 8.30 hoef te zijn, stap ik om 7.30 al in de auto. Ik reken altijd op zo'n drie kwartier file op de snelweg. Nu zou je als Libertariër zeggen: privatiseer de wegen, dan zijn er geen files.

Maar, ja, ik, en vele anderen zijn gehecht aan de files. Ik word langzamerhand wakker, terwijl ik rustig, hortend en stotend mee-sjokkel met de andere automobilisten. En de files worden gratis verstrekt vanuit Rijkswegen. Trouwens, in de auto krijg je de kans lekker wat te kletsen met collega's. Ja, ook wij "poelen". Het autorijden wordt nogal duur gemaakt door de zware belastingen op auto's en benzine. Maar: dankzij deze belastingen is het openbaar vervoer in ons land zo goed. (Het is hier niet de plaats om in te gaan op de voortdurende prijsstijgingen en lange wachttijden van het niet-geprivatiseerde bus, trein en taxi vervoer in Nederland.)

Wat ook zo aardig van files is, is de

enorme milieuverontreiniging die erdoor ontstaat. Vanwege die verontreiniging kunnen wij in Den Haag weer nieuwe wetten aannemen om het autorijden te beperken. Daarbij zeggen we dan: zie je wel, wij zijn toch voor het recht op eigen leven want wij beperken de verontreiniging ! Natuurlijk weet ik ook wel dat zo'n extra wet 5000 extra ambtenaren-plaatsen oplevert, maar dat behoor je er niet bij te zeggen.

Staan in files heeft nog een voordeel; je krijgt alle kans je ochtendkrant door te nemen. Jammer genoeg zijn de kranten deels geprivatiseerd, waardoor je toch enkele verschillen in de berichtgeving van verschillende kranten tegenkomt. Gelukkig worden de grootste kranten indirect gesubsidiëerd via P.T.T.-verzendskosten, waardoor we niet bang hoeven te zijn dat er echt kritische vrijheidsgezinde artikelen in komen.

Goed dan, ik lees een krant, welke is niet zo interessant. En zo blijf je bij met het nieuws.

KERNENERGIE

Zo kun je lezen over kernenergie. Nu zijn er in Nederland veel mensen tegen kernenergie. Sommigen zijn er voor. De meesten, inclusief voor of tegenstanders, hebben geen benul van kernenergie.

Nu ben ik, met ons kollektief, op zich tegen kernenergie tenzij het in overheids-handen is. Slechts wanneer de overheid de kernenergie controleert is het pas veilig en hoeven wij gewone burgers er niet bang voor te zijn. Three Mile Island en Tsjernobyl zijn uitzonderingen die de regel bevestigen.

Mijn grote initiator, ene Joop den Uyl, had dat lang geleden al gezien: als wethouder van economische zaken heeft hij als eerste! aandelen in de kerncentrale van Dodewaard.

Het kollektief zelf moest wel wat lachen om de paniek die ook in Nederland ontstond met de Tsjernobylramp. Naast de

waarschuwingen van de overheid in verband met het eten van radioactieve groenten (zoals spinazie) en het verbod op het verkopen van radioactieve melk, (geproduceerd door koeien die radioactief gras aten) werd Nederlandse burgers aangeraden om dagelijks te douchen.

Op zich een lachertje, wanneer je beseft dat je veel meer millirems radium van de aarde in natuurlijke vorm krijgt, laat staan door het televisie kijken, dan de gemeten millirems die vanuit Tsjernobyl zouden komen.

Ergens anders lees ik een artikel over alternatieve energiewinning in Duitsland. Allerlei wind-energie winning wordt door de overheid gesubsidieerd. Het grappige is dat er reeds geruime tijd door particulieren geëxperimenteerd is met zeer moderne windmolens. Deze windmolens vergaarden meer energie dan de particuliere boer nodig had. Hij mocht dit echter niet verkopen aan anderen, want het plaatselijke energiebedrijf heeft een wettelijk monopolie voor energie-verkoop. Daardoor is het oninteressant voor particulieren om met energiewinning bezig te zijn. Daarmee is het interessant voor de overheid om veel ophef te maken over gesubsidieerde energiewinning. Op zich een lachertje, maar de volksverflakkerij rondom energie zal wel nodig zijn. (Het winnen van steenkool heeft al veel meer levens gekost dan de ergste kernenergie ramp, maar steenkoolwinning is al van oudsher een overheidsbedrijf geweest.)

GEZONDHEIDSZORG

Dan kom ik een ander artikel tegen over de gezondheidszorg. Een of andere commissie, Dekker geheten (waarin goedbetaalde commissieleden in kunnen zitten) komt tot de conclusie dat vijftien ziekenhuizen in Nederland gesloten moeten worden. Nu schijnen drie HEAO-studenten een prijs te hebben gewonnen voor hun scriptie waarin ze een overtuigend pleidooi voeren voor de commercialisering van de gezondheidszorg. Een zekere Leutscher en Boerema schijnen hetzelfde op meer gedegen basis te hebben aangetoond. Die Boerema houdt een medisch-diagnostisch centrum op basis van het profijtbeginsel al

een poosje draaiend. Terecht zegt een overheids instantie dat dit centrum gesloten moet worden omdat er in de regio (Nijmegen, Den Haag) geen behoefte aan is. Waar zouden we blijven als louter de markt van vraag en aanbod bepaald wat nodig is en wat niet !

Kijk, het Kollektief wil niet zover gaan als sommige gelovigen in onze samenleving door te stellen dat ziekte een gerechtigde straf Gods is. We kunnen echter zien in de ontwikkelingslanden wat de gevolgen zijn van Westerse gezondheidszorg: miljoenen kinderen die anders gestorven zouden zijn aan kinderziekten, blijven lang genoeg in leven om uiteindelijk aan een verschrikkelijke hongersdood te sterven (zoals in Ethiopië, waar de politieke dictatuur zijn gerechtvaardigde kans krijgt.) Als deze jonge mensen niet gestorven zouden zijn van de honger, dan waren ze door hun overheden vast en zeker ingezet in oorlogsvoering tegen hun buurlanden. Stel je voor dat de zwarte massa ons overrompelt!

LIVE AIDS

AIDS is een ander boeiend onderwerp waarover vaak geschreven wordt. Het schijnt dat AIDS ontstaan is in Afrika, waardoor LIVE-AID en dergelijke acties begrijpelijker worden. Volgens de krant zou AIDS, volgens de Russische overheidskrant, door de CIA in Afrika zijn gebracht.

AIDS is echter een prachtig voorbeeld van hoe een toe nu toe onbekende ziekte gebruikt kan worden door overheden. Ik schrijf dit nu als P.I. Neut, namens Ons Kollektief, en de enkele Libertariër die dit leest zal het niet voldoende kunnen gebruiken om er iets mee te doen. Aanvankelijk werd door onderzoekers vastgesteld dat AIDS hoofdzakelijk door mannelijk homofiel geslachtsverkeer op te lopen was.

Wij blij, want daardoor kreeg homofilie een zwaardere smet dan de godsdienstige verboden er ooit op konden laten vallen. In eerste instantie was het teleurstellend dat verder onderzoek er op wees dat AIDS opgelopen kon worden door veelvuldig en

verscheiden sexueel contact, homo of hetero, vaginaal of anaal. Maar, na weloverwogen beredenering blijkt hieruit dat promiscuïteit, d.w.z. libertijns sexueel gedrag, de meeste kans heeft op het verkrijgen van AIDS. Daarmee wordt de plaats van het gezin en het belang van monogamie benadrukt.

En dat is in het belang van onze samenleving.

Nu lees ik verder een artikel over Oostenrijk: de overheid daar heeft een wet uitgevaardigd dat prostitueés verplicht zich te laten keuren op het al of niet hebben van AIDS. Het hebben van AIDS blijkt pas na een bepaalde periode, hetgeen betekent dat iemand AIDS kan hebben terwijl zij, of hij, een overheids-garantie heeft het niet opgelopen te hebben. De gevolgen zijn duidelijk: men zal in Oostenrijk gemakkelijker naar de hoeren gaan, mits zij een garantie kunnen tonen. Daar het gevaar op het besmet raken door AIDS niet door een overheids-keuring en garantie vermeden wordt, zal de kans op deze (tot nu) dodelijke ziekte op te lopen groter zijn.

Ons kollektief vermoed echter dat de Oostenrijkse overheid op deze manier een bevolkingsoverschot wil tegen gaan, of de seksuele vrijheid wil bestrijden, of wil laten zien dat zij doeltreffend kan optreden.

In Nederland hoeven we een dergelijke onoverwogen wetgeving niet te verwachten.

DRUGS

Marijuana is tenslotte enigszins gedecriminaliseerd omdat het gebruik minder nadelen dan voordelen oplevert. Zoals de Vodka in de Sovjet Unie kan marijuana de pijn van een collectivistisch samen leven doen verminderen. En het levert belastinggeld op, evenals de accijnzen op alcohol en tabak.;Dat is het leuke van onze samenleving. Veel mensen zijn niet opgewassen tegen de welgemeende bezorgdheid van onze overheidsdienaren (ministers en ambtenaren) en grijpen naar de alcohol of de tabak. Ons kollektief en de regeerders zijn zich dit bewust en leggen daarom zeer hoge belastingen op deze zaken.

Daar waar ons systeem het verliest, wint het dubbel terug ! En dit is het beste bewijs dat ons systeem goed is voor de mensheid. Misschien niet voor een enkel individueel mens, maar zeker voor de massa mensen en ik en mijn ambtenaar-collega's in het bijzonder.

Privatiseren is goed, althans voor die bedrijfstakken waar meer energie gevraagd moet worden. Privatisering moet wel binnen de perken gehouden worden: Als er meer winst wordt gemaakt door een geprivatiseerd bedrijf, dan door een overheidsbedrijf, dan wordt er ook meer belasting verdiend.

En daar gaat het bij ons om !!X

MINOR MEMO'S

MACHT

- In Nederland gaan mensen dood omdat de artsen bepaalde apparatuur (computer tomograaf) die wel aanwezig is, niet mogen gebruiken.

MILIEU

- Garnalenvisser J.L. is veroordeeld tot een boete van f 200,- omdat hij het vissen de rust van zeehondjes verstoord heeft.

MISDAAD LOONT

- In Nederland wordt slechts 23 % van de misdaden opgelost. Als de niet aangegeven misdaden erbij geteld worden, is het percentage nog lager.

STOP VOORUITGANG

- De Nederlandse Ministerpresident Lubbers wil de groei in koopkracht van de burgers stoppen !!

MISDAAD

- Voornamelijk Zuid Europese lidstaten van de E.G. hebben "roofzuchtige en frauduleuze" praktijken waardoor ze minstens 7 miljard gulden alleen al uit het Landbouw Garantiefonds halen

MEER OVERHEIDSUITGAVEN

- V.V.D.-Minister Nijpels wil een nieuwe overheidsprijs instellen voor architectuur ! En wat daarna ?

"RUDE BARDS" RANDALL KULKEMA

REGULERINGSLOGICA

Dhr. G.H.Martijn, voorzitter Centraal Ziekenfonds Tilburg, zegt in het decembernummer 1986 van Inzet (het ziekenfondsmagazine) hetvolgende: "De chaos, mede gevoed door het woud van regelgeving, zal zo groot worden, dat de overheid moet ingrijpen." en "Het is niet onwaarschijnlijk dat deze chaos en de hieruit voortvloeiende maatregelen, uiteindelijk nog zullen leiden tot een volksverzekering tegen ziektekosten. Deze volksverzekering zal dan niet gevoed worden door een principiële stellingname, maar door een puur praktische."

De conclusie uit dergelijke mededelingen is: Het is puur praktisch om een door regelgeving op hol geslagen systeem nog intensiever te regelen. Vraag: Wat volgt er op chaos ?

DE KENNIS VAN EEN STAATSSECRETARIS

Naar aanleiding van de aanvraag van een vergunning door een groot verzeke-

ringsconcern om een landelijk ziekenfonds op te richten, kwam ik onderstaande feiten tegen.

Het concern heeft, om zich in de politieke arena beter te kunnen profileren, zich voorzien van de voormalige staatssecretaris van Volksgezondheid, dhr. Van der Reyden. Deze nieuwe employé zegt nu: "Dit ziekenfondsplan is een knuppel in het hoenderhok. Al 20 jaar is er geen fundamentele discussie meer geweest over de ziekenfondsen. Ik ben, nu het moest, dieper in de wet gedoken en het blijkt dat er nog tal van mogelijkheden nooit zijn benut."

Als staatssecretaris hoeft men zich dus niet in de wetgeving, en in het bijzonder de wetgeving waar zijn eigen departement bemoeienis mee heeft, te verdiepen! Velen stelden tijdens het "bewind" van deze staatssecretaris dat hij zonder kennis van zaken sprak. Nu blijkt duidelijk dat men in het particuliere bedrijf wél moet weten waar je het over hebt!

(bron: Assurantie Magazine nr 3, 5/2/87)

Uw aktie

Zeer geachte lezer,

Hierbij doen we u een voorstel waarmee u zelf uw toekomst een beetje in de goede richting kunt helpen duwen.

Het Libertarisme is een groeiende wereldbeweging. De invloed ervan is reeds duidelijk te merken in de trend tot privatiseren. Ook het feit dat "anderen" ons steeds meer serieus nemen is een positief teken. Dit betekent dat we op de goede weg zijn. Het gaat alleen langzamer dan we zo graag zouden willen.

Eén van de beste middelen om het libertarisme te verbreiden is een grotere bekendmaking van de idealen van vrijheid en vrede. Hierdoor zullen meer mensen leren dat dit de enige weg is voor een grotere en duurzame welvaart over de hele wereld.

Die bekendmaking kan o.a. via meer abonnees op onze nieuwsbrief.

Vandaar het volgende voorstel:

- Hierbij ontvangt u een drietal brieven die praktisch gereed zijn om naar relaties van u te sturen. U hoeft alleen maar te zorgen voor adres, aanhef en een eventueel persoonlijk woord.
- Als u meer dergelijke brieven zou kunnen/willen versturen, laat dat dan even weten en wij zorgen dat u die krijgt. Natuurlijk mag u ook zelf kopieën maken en die versturen.
- Ook kunt u ons adressen geven van in aanmerking komende personen; dan zorgen wij voor verzending.
- Als u "demonstratie materiaal" nodig hebt, zullen wij u dat ook sturen.
- Voor abonnees die u (als abonnee) "binnen brengt" krijgt u desgewenst een grote korting. Als u de korting niet hoeft, gebruiken wij dat geld voor verdere bekendmaking van de Vrijbrief. (Kortingstarieven geven we u graag op aanvraag).

Door het grotere aantal abonnees dat uit deze actie zal voortkomen, zal ook het libertarisme in de Benelux interessanter voor ons allen worden. Hoe meer personen via de Vrijbrief bereikt worden, hoe meer deelnemers er zijn bij bepaalde gebeurtenissen. Ook de advertenties die u kunt plaatsen, zullen dan een groter bereik hebben en dus een grotere kans op succes.

Wij wensen u veel succes en veel plezier met deze actie.

Met vriendelijke vrijheidsgroeten,

Redactie VRIJBRIEF.

Disney Will Print Fanciful Currency Of Redeeming Value

Concern Takes Goofy Dollars
Seriously; Move Expected
To Be Boon to Collectors

By MEG SULLIVAN

Staff Reporter of THE WALL STREET JOURNAL

LOS ANGELES—Many companies long have dreamed of schemes that would raise cash as easily as printing their own money. Now one has done just that.

Walt Disney Co. plans to begin circulating nearly \$2 million of its own pastel-colored currency May 4 at Disneyland in Anaheim, Calif. If all goes as planned, officials of the entertainment company say, additional millions will go into circulation three months later at Walt Disney World in Orlando, Fla., although no plans are afoot to circulate the notes at Disney parks outside the U.S.

The currency initially will be available in only two denominations: A \$1 bill featuring Mickey Mouse and a \$5 bill with Goofy. But company officials insist "this isn't funny money."

"Disney Dollars" will be offered as change upon request during regular transactions at Disneyland. The currency can be used to pay for admission, food and merchandise or can be redeemed at special stands for the equivalent in U.S. currency, says Jack Lindquist, vice president of marketing.

Plans include changing the bills' designs every year and expanding into other demographies. Mr. Lindquist says the currency is designed so that tourists who don't spend it all during a visit can redeem it, if they wish, on subsequent trips.

Observers say that many of the Disney dollars probably will never be redeemed; instead, the notes will end up on collectors' shelves, they say. Disneyana collectors, as the aficionados are called, pay as much as \$400 for Disney-related gum wrappers dating back to the 1930s and thousands of dollars for original cartoon drawings.

"The collectors' market could easily swallow up half of those and they'd never get used," says Tom Tumbusch, a Dayton, Ohio, author of the three-volume Tomart's Illustrated Disneyana Catalog and Price Guide. Mr. Tumbusch says some collectors are so enthusiastic that they go to banks at the theme parks to have special Disney checks drafted without any intention of cashing them. In addition, many hold on to stock certificates that predate the company's name change last year from Walt Disney Productions, making the certificates worth more than their market price, he says.

Disney, which declines to disclose the cost of printing the currency, says this may be "the first time money has been printed to actually replace U.S. currency." And U.S. Banknote Co., a New York-based producer of secured documents that engraved the currency, says it is the first time four-color processing has been used in printing currency.

The process, which is favored by glossy magazines for its high resolution, is being used to print images of Disney sites and faces of the famous cartoon characters on the bills. In addition, lytaglio printing, a process that lends "the feel of steel" to currency by giving a raised and abrasive quality to lettering, has been used on the bills' borders, denominations and serial numbers.

Disney says the combination of the two processes—along with a latent image, a distinctive watermark, a unique numbering series, unusual colored paper and a precise relationship between the bills' obverse and reverse sides—give the bills more anti-counterfeiting traits than U.S. currency.

But the U.S. government, which has no objection to Disney printing its own version of the venerable greenback, demurs. "It's unlikely," says William Corbett, a special agent with the U.S. Secret Service, which is in charge of policing counterfeiting practices. "I feel quite certain they couldn't know how many steps the U.S. Treasury and the Bureau of Engraving have taken against counterfeiting."

PRIVATISERING VAN GELD?

LIFHAS (Libertarisch fonds voor hulpacties)

heeft ook plannen om binnenkort met „LIBERS" uit te komen.

Een van onze medewerkers maakte er al gauw de volgende betekenis van:
(Laat Iedereen Betalen En Regeringen Stikken)

Deze Libers kunt U bestellen door overmaking van f 50,- of Bfrs 900 t.n.v.
LIFHAS onder vermelding van „Libers"

Met Libers kunt u op Libertarische evenementen

voordelig ruilhandel bedrijven;

abonnementen op De Vrijbrief nemen.

Libertarisch leven en onderling ruilen

Bedoeld wordt om aan te tonen dat het huidige „geld" in feite net zo goed
Mickey Mouse Money is, als dat Libers en Disney geld dat zijn.

Lifhas zal een levendige markt in Libers ontwikkelen en altijd Uw Libers
tegen de dan geldende koers afnemen.

Goedgekeurd door de werkgroep Libertarisch Bankieren.

MINOR MEMO'S

FOOI

- Willem Alexander wordt dit jaar door de regering afgescheept met een uitkering van f 1.343.000,-.

REGISTRATIE

- Invoering van het SOFnummer vordert gestaag.

VERPLICHT SPAREN

- In Noorwegen worden de burgers verplicht om te sparen.

INTIEME VRAGEN

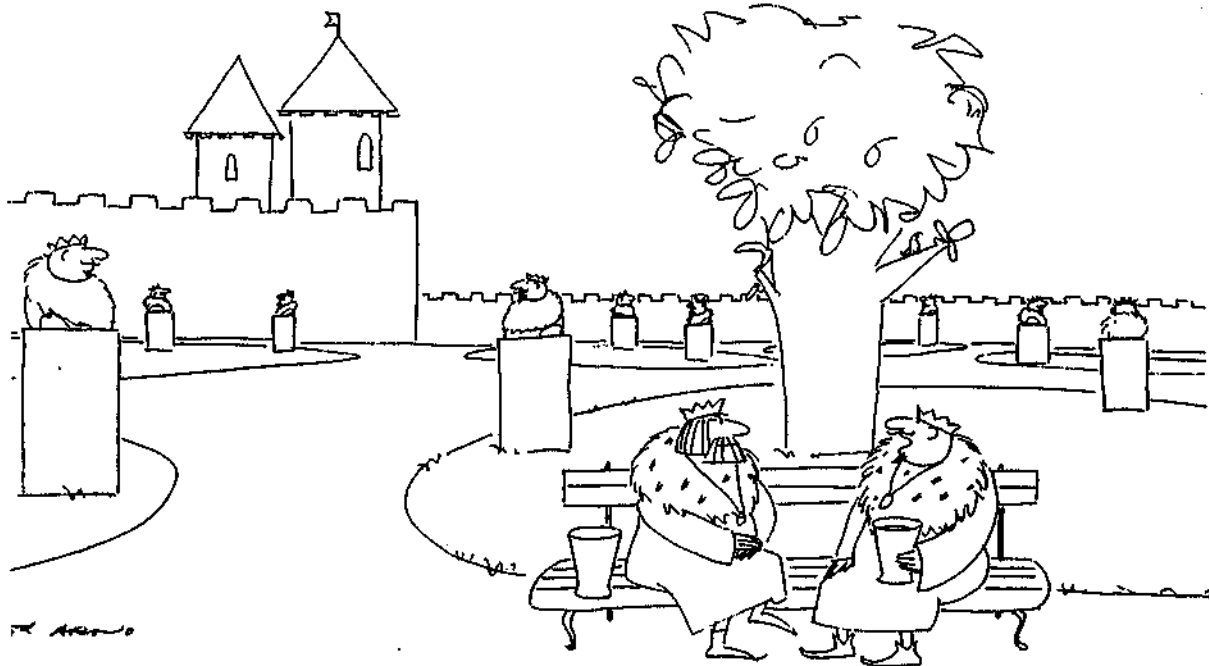
- "Alleen bij onvoldoende gegevens" mag de inspecteur van belastingen vragen met wie iemand zijn slaapkamer deelt!

REFERENDUM

- Politici hebben de dreiging voor een referendum voorlopig weer kunnen afwenden. De kiezer is te dom om over belangrijke zaken te beslissen. Voor het kiezen van kamerleden is dus geen intelligentie nodig.

Het Belgische Rijksregister heeft sinds kort een 100-tal nieuwe gemachtigden die dit register mogen raadplegen ten behoeve van hun activiteiten. Onder deze gemachtigden bevinden zich vakbonden, verzekeringsmaatschappijen enz.

Consumentenorganisaties zijn momenteel actief in hun aanvallen op particuliere databanken. Men is bang voor chantage en andere kwalijke (niet met name genoemde) gevolgen. Wetten op privacy moeten moeilijkheden voorkomen. Normaal is echter dat de gegevens die bij de particuliere databanken zijn opgeslagen voor iedereen (ook zonder databanken) te vergaren zijn. De databanken maken slechts gebruik van de behoefte van de mens om liever ergens geld voor te betalen, dan met een heleboel eigen inspanning iets gratis te verkrijgen. Iedereen gaat echter voorbij aan het feit dat de gegevens in de databanken (rijksregisters) van de overheid van de geregistreerden zijn afgedwongen. Afgezien van de vraag of dat verantwoord is, moeten we wel stellen dat het ter beschikking stellen van dergelijke gegevens aan derden, absoluut verwerpelijk is. (gegevens ontleend aan BRT, 5/2/87)

De monarchy, hoewel in principe misschien niet de beste regeringsvorm, schijnt mij nog altijd de beste toe."

LEEF LIBERTARISCH

Bezit is door de eeuwen heen een belangrijk machtsmiddel geweest. Men hoeft geen slaven te hebben om zijn land te laten bewerken en rechten te doen gelden op de produkten die worden geoogst. Wanneer u een fabriek heeft vallen de geproduceerde produkten u, de eigenaar van de fabriek, schijnbaar automatisch toe.

Om deze reden juichen sommige libertariërs het toe dat een aantal Europese overheden hebben besloten een aantal kapitaalgoederen te privatiseren. Dit zou namelijk betekenen dat de burger weer (een paar) rechten krijgt. Immers, bezit geeft recht.

Helaas geldt voor overheden een ander rechtsstelsel dan voor de burger. Wat meestal, en ook in dit geval, door de overheden wordt overgedragen is een bloot eigendom, een eigendom waaraan vaak geen, of nauwelijks rechten aan te ontfemen zijn, maar waar wel plichten aan ontspruiten. Wanneer u rechtens de wet eigenaar van een stuk grond bent, moet u hierover belasting betalen, bent u verantwoordelijk voor wat er op uw grondstuk gebeurt, maar u hebt niet het recht er mee te doen wat u wilt. Het grondstuk blijft in de macht van de staat. Een voorbeeld: Een van de Waddeneilanden werd voor de oorlog in zijn geheel aan een duitser verkocht. Toen de erfgenamen er de duitse rechtsorde wilden hanteren werd dit door de verkoper, de nederlandse staat, verboden.

In hoeverre, zo vraag ik mij af, is de genoemde privatisering een reële verschuiving van eigendom. Is er macht aan te ontfemen, of gaat het alleen om het blote eigendom, waarbij de directie, in de waan macht te hebben, zijn uiterste best doet het bedrijf te laten functioneren, terwijl de verkoper met de winsten gaat strijken.

Het schijnt dat bijvoorbeeld de privatisering van de Postbank weinig te betekenen heeft. Het was alleen een trucje om onder het, door de wet gedicteerde, inefficiënte personeelsbeleid voor ambtenaren uit te komen. Wie er de macht heeft laat zich raden, u en ik in ieder geval niet. Waarschijnlijk hebt u, zelfs wanneer u meer dan vijftig procent van de aandelen zou bezitten, nog nauwelijks iets te vertellen.

Privatiseren op initiatief van een collectief blijkt niets voor te stellen; nationale grote lichamen blijven van een dergelijke overheid afhankelijk, met of zonder eigendomsbewijs. Het enige dat een wezenlijke verschuiving in de macht geeft, ligt in een persoonlijk initiatief: Zorgen dat er geen verantwoording tegenover anderen dan de contractpartners hoeft te worden afgelegd. Hoe U de bemoeizucht van die derde kunt uitschakelen? Lees Husak's "Brave Soldaat Schweyk." Geniet van het leven in plaats van u af te beulen in betalende baantjes. Als persoon kunt u waarschijnlijk, en meer genieten, en meer voor anderen doen dan in een schijnbare orde waarin u over alles geestdodend verantwoording moet afleggen.

Zolang eigendom een farce is, door overheden niet wordt erkend, heeft het weinig zin naar meer bezit te streven dan het minimum dat u bestaanszekerheid geeft. Alle andere bezit heeft geen zin en ontaardt in verstoppertje spelen om de wettelijke onteigening van de macht erover te ontlopen. Een vermoeiend spel dat uw leven vergalt. Probeer uw geheugen vol te stoppen met aardige herinneringen, niemand heeft over dat rijke bezit enige macht, alleen uzelf.

LOUIS VAN STEKELENBURG

BOEKRECENSIE

CUTTING BACK CITY HALL

"Dring de gemeente terug" zou misschien de wat al te letterlijke vertaling van het boek van Robert W. Poole jr. zijn. Voorwoord William E. Simon.

In dit boek, dat al van 1980 dateert, toont Poole aan dat de oplossing van elk probleem nu eens niet bij de (lagere) overheid ligt. In Nederland geeft het aantal "artikel 13 gemeenten" (die onder curatele van de landelijke overheid staan omdat ze in feite failliet zijn) ditzelfde verschijnsel weer.

Door juist van beneden af plaatselijke oplossingen op de vrije markt te baseren, wordt veel opgelost en veel onheil voorkomen. Op een duidelijke manier worden overzichten gegeven van het soort belastingen waar een burger in de V.S. mee te maken heeft en wat daar mee gebeurt. Zo komt aan bod dat in een aantal situaties zelfs belasting verlaging heeft plaatsgevonden en dat dat beslist niet tot rampen heeft geleid. Poole hoopt een belasting verlaging trend in gang te houden en te stimuleren.

Uitgangspunten om de gemeenten terug te dringen zijn:

- privatisering: een dienst door een meer efficient particulier bedrijf te laten doen.
- gebruikersbetaling: alleen zij die de dienst nodig hebben, betalen er voor, maar zo dat alleen datgene in rekening gebracht wordt wat de gebruiker nodig heeft, niet wat de bureaucratie graag wil.

- slimmer zijn: management en ondernemersvisie toepassen op de overheids"taken".

Deze drie uitgangspunten worden uitgebreid toegepast op allerlei overheids"taken" zoals in de hoofdstukken: politie, rechtspraak, brandweer, ambulance, vuilnis, sport, musea, openbaar vervoer, ziekte lasten, ruimtelijke ordening, publieke werken, gemeenteraad, scholen.

Samen met studies die voor zich spreken, wordt vanuit deze drie uitgangspunten uitgelegd wat anders en praktisch altijd beter kan. Vooral ook praktische voorbeelden als in Georgia waar in een bibliotheek een streepjescode op de boeken staat (zoals in de supermarkt). Die streepjescode maakte verdubbeling van het aantal uit te lenen boeken per medewerker mogelijk, namelijk van 11.000 naar 22.000 per jaar. Hoeveel zou dat in Nederland opleveren?

Het hele boek geeft een schat aan informatie over de meest uiteenlopende zaken. In feite is het een samenvatting van allerlei slimme oplossingen die door ondernemers bedacht zijn.

Inspirerend, leuk en aan te raden om extra debating ammunitie te krijgen.

Cutting Back City Hall, Robert W. Poole jr., Universe Books, ISBN 0-87663-557-5, pocketbook.

COMMERCIALISERING VAN DE GEZONDHEIDSZORG

Recensie van een HEAO-scriptie:

Budgettering of Commercialisering door Sakia Eudeens, Lidy Moerbeek en Adelbert Spaan jr.

In 1986 wonnen de bovengenoemde (inmiddels afgestudeerde) HEAO-studenten de Spaarbankprijs die toegekend wordt aan de beste HEAO-scriptie van

het jaar. Een oorkonde en f 5000 uitgereikt door jury-voorzitter Prof. Dr. W. Eizenga, viel hen ten deel.

Hun scriptie bevat een gedegen onderzoek naar de mogelijkheid en wenselijkheid van commerciële ziekenhuizen in Nederland. Aan de hand van de situatie in de Verenigde Staten en Engeland, waar commerciële ziekenhuizen al operationeel zijn, worden aanbevelingen gedaan voor de Nederlandse situatie.

NEDERLAND

Om de voortdurende stijging van de kosten van de gezondheidszorg tegen te gaan is in Nederland een budgetteringssysteem ingevoerd. Sinds 1982 wordt ieder jaar op deze budgetten gekort door de overheid. Hoewel de kosten hierdoor wel minder snel stijgen is het gevolg hiervan een grote druk op de organisatie en de kwaliteit van de zorg in de ziekenhuizen.

Conclusie van de schrijvers is "dat de budgetfinanciering mede door de tegenvallende resultaten en de niet behaalde doelstellingen mogelijkheden zal bieden tot privatisering." Na afstoting van bepaalde niet-patientgebonden diensten, zoals catering en schoonmaak, zal de volgende stap de commercialisering zijn van de patientgebonden diensten. Dit omdat de ziekenhuizen eenvoudigweg bepaalde investeringen niet meer kunnen doen. Hierdoor zal een commerciële ziekenhuis "een gat in de markt vinden".

Vervolgens geven ze een overzicht van de houding van de wetgever ten opzichte van de commercialisering in de gezondheidszorg. Zij komen tot de conclusie dat het in Nederland weliswaar wettelijk onmogelijk is om een profit-ziekenhuis te bouwen, maar wel degelijk mogelijk dat een N.V. of B.V. een bestaand ziekenhuis met winst oogmerk overneemt. Een belangrijke, doch niet van doorslaggevend betekenis, hierbij gemaakte kanttekening is: Het is bij de wet verboden dat ziekenfondsen de kosten vergoeden aan rechtspersonen (w.o. ziekenhuizen) die op winst zijn gericht! Het eventuele commerciële ziekenhuis zal dus binnen de huidige wetgeving alleen met particuliere cliënten kunnen werken.

Nu is er een wetsvoorstel in de maak tot ombouw van de W.V.G. (Wet Voorzieningen Gezondheidszorg), waarbij een "tenzij-bepaling" wordt toegevoegd: "Tenzij het door Algemene Maatregel van Bestuur is bepaald; waarbij uitzonderingen op het verbod winst-maken mogelijk zijn.

Voorbeelden van wettelijk erkende instellingen die in dit kader hun diensten commerciële zouden kunnen aanbieden zijn bejaardenoorden en ambulance-bedrijven. Er zou nu de mogelijkheid gaan ontstaan waarbij ziekenhuizen zelf het initiatief moeten ontwikkelen om ook voor erkenning in aanmerking te kunnen komen als ze functioneren op een profit-basis.

DE VERENIGDE STATEN

De scriptie gaat in op de public hospitals, particuliere non-profit-ziekenhuizen, Health Maintenance Organizations en de for-profit-ziekenhuizen.

Samenvattend zijn de voordelen van de for-profit-ziekenhuizen:

- * zakelijker organisatie, omdat er constant aandacht moet worden besteed aan de vraag van de afnemers naar kwalitatief goede gezondheidszorg, het aantrekken van kwalitatief goed personeel, en het efficiënt omgaan met de financiële middelen.
- * er is een goede feedback mogelijk van de personeesleden en patienten, omdat het ziekenhuis failliet zou kunnen gaan als er minder aandacht aan besteed zou worden.
- * het for-profit ziekenhuis is meestal trendsetter; het kan gemakkelijker geld aantrekken via bankleningen of uit eigen vermogen om te innoveren, terwijl de non-profit sector van subsidies afhankelijk is. Deze mogelijkheid om aan geld te komen maakt het commerciële ziekenhuis ook flexibeler.

Enkele nadelen die gesignaleerd worden:

- * patienten die een financieel risico voor de instelling vormen, kunnen geweigerd worden door een profit-

ziekenhuis. (Dit zou echter slechte reclame voor het betreffende ziekenhuis zijn, de concurrentiepositie zou daardoor slechter kunnen worden. J.S.)

- * artsen en specialisten in een profit-ziekenhuis zijn waarschijnlijk aandeelhouders van het ziekenhuis en krijgen een deel van de winst. Als het verlenen van een kwalitatief minder goede gezondheidszorg de winst gunstig beïnvloedt, zou de kwaliteit van de zorg achteruit kunnen gaan.

(Hoogstens voor wat betreft winst op korte termijn, zeker niet het geval voor continuïteit en groei die, o.a., afhankelijk zijn van de goede "kwalitatieve" naam van een ziekenhuis. Trouwens, het bovenstaande impliceert dat non-profit ziekenhuizen helemaal geen reden hebben om goede kwaliteit te leveren; zij worden immers niet gestraft door minder inkomsten. Natuurlijk zullen er in een vrije markt situatie problemen voorkomen. De hierboven gesignaleerde bezwaren zullen, althans theoretisch, mogelijk zijn. Een dergelijke situatie is echter ideaal vergeleken bij de huidige toestand. Wanneer de ziekenhuizen geprivatiseerd zijn en commerciële werken, dan zal ieder ander ziekenhuis graag bereid zijn om een niet tevreden patient van de concurrent over te nemen. Momenteel is de situatie echter zo dat de zorg slechts is als gevolg van de budgettering (dat is althans het excuus). Proberen om een betere behandeling te krijgen in een ander ziekenhuis is echter zeer moeilijk, overal zijn wachtlijsten en geen enkel ziekenhuisstaf vindt het prettig om van een collega een bij hem in behandeling zijnde patient over te nemen (in vele gevallen zou dat tegen de ethiek zijn.) J.S.)

Er wordt overigens in de scriptie ook ingegaan op kostenopbouw en kostenontwikkeling van de gezondheidszorg in zowel de V.S. als Nederland, ook wordt op de verzekeringsstelsels van beide landen ingegaan.

GROOT BRITANNIË

In Groot Brittannië bestaan er, naast de National Health Service (N.H.S.), particuliere ziekenhuizen met en zonder winstooitmerk.

Conclusie van de schrijvers is dat de particuliere ziekenhuizen in G.B. een niet meer weg te denken rol vervullen. Door het gebrekkig functioneren van de N.H.S. is een goede voedingsbodem geschapen voor de start van commerciële ziekenhuizen.

Conclusies en Aanbevelingen

In het laatste hoofdstuk komen de schrijvers met een aantal conclusies en aanbevelingen, waarvan ik er hier enkele vermeld:

- * "Profit-ziekenhuizen zijn geheel afhankelijk van de patient, die zelf kan kiezen in welk ziekenhuis hij behandeld wil worden. De klant blijft koning in het commerciële ziekenhuis".
- * De kwaliteit van de zorg is een van de belangrijkste instrumenten om dit te bereiken (patienten als klanten). Mocht de kwaliteit van een bepaald ziekenhuis ter discussie staan, dan zal de patient dit ziekenhuis de rug toekeren. Erger is nog, dat dit eens bezoedelde imago zeer moeilijk is te veranderen."
- * Van concurrentie is nog nooit iemand slechter geworden en het tegendeel kan wel gezegd worden van monopolisering en bescherming."

Een ieder die geïnteresseerd is in privatisering van de gezondheidszorg, m.n. ziekenhuizen, kan ik het lezen van deze scriptie aanbevelen. De scriptie bevat veel informatie en analyses die op een heldere wijze geordend zijn weergegeven.

De scriptie is te bestellen bij Adelbert Spaan jr. (telefoon 02518-53601) en kost f 65,=.

Jan Smid.

AFSTUDEREN?

KOMMERCIEEL?

PUBLICEREN?

PS

POST SCRIPTUM

helpt U graag met het bovenstaande.

Stuur een samenvatting van Uw scriptie naar PS
(zie s.v.p. de regels in het hoekje onderaan)

**Wij doen dan ons best om aan de hand van die
samenvatting Uw scriptie te verkopen.
Wij laten namelijk die samenvatting in een
aantal vaktijdschriften opnemen.**

Daarbij wordt vermeld: Uw naam, ons adres en waar Uw scriptie
à f 450,— besteld kan worden.
f 250,— van elke van U verkochte scriptie is voor U.

Uw kosten: **GEEN**, behalve uw produktielasten en
het opsturen aan ons van de bestelde
scripties.
Eventueel weten wij ook voor
de produktielasten een
oplossing.

Ooissestraat 4
4054 MN Echteld
03444 - 2011

PS

Vereisten van een samenvatting:
Tot 4 vel A4, 30 regels per pagina, 60 tekens per regel.
Liefst met foto's en zeker met pasfoto, vermelding aantal
pag. scriptie, Uw naam, adres en tel.nr.
Tevens Uw accoord dat van de verkoopprijs
f 200,— naar PS gaat. Uw voorkeur voor
welke vaktijdschriften.
PS geeft natuurlijk geen verkoop-
garantie. De mogelijke verkoop
hangt o.a. af van Uw
samenvatting.

KRINGNIEUWS ECHELD.

Op de bijeenkomst in maart werd gezamenlijk vergaderd met de werkgroep "LET". Er werd gebrainstormd over ruilhandel, hoe dit op te zetten, welke ruilbasis, hoe een bank functioneert etc. Basiskennis werd uitgediept over: wat is geld, waar moet het aan voldoen, wat verstoort een overheid. Veel leuke (on)mogelijkheden kwamen aan de orde en vermoedelijk kan na nog zo'n avond een eerste rapport over dit onderwerp tegemoet gezien worden.

Bijeenkomsten in Echteld (bij Tiel) iedere tweede maandag van de maand.

14 mei Kring Rotterdam, bijeenkomst in de Ark, Schiedam Noord, dhr. Bert Fitie over Libertarisme in het Informatietijdperk. In mei zal de bijeenkomst **op de 2e donderdag van de maand plaatsvinden**. Vervolgens weer op iedere 1e donderdag.

11 mei: Kring Echteld. Op deze kringavonden wordt het boek Super Parents Super Children van Frances Kendall besproken. Per avond wordt er een aantal pagina's besproken, zodat na een aantal maanden het geheel kan worden afgerond. Verder iedere 2e maandag van de maand.

9 mei: Trefpunt. Onderwerp: Privatisering.

21/25 okt: Conventie Der Lage Landen. Zie pagina 2.

Voor nadere informatie kunt U bellen:

Libertarisch Centrum Nederland:
03465-64994
Kring Rotterdam/Schiedam:
010- 426.87.02
Kring Het Gooi/Midden Nederland:
03444-2121

Bijeenkomsten

8/9 mei	Duřen (bij Keulen) "Erziehungskritik in der Gegenwart".
9 mei	TREFPUNT Privatisering
29 jun/5 jul	London: "Liberty 87"
jun/jul	Berlin: Open Mind Festival (FreeNetwork)
aug.	Oslo/Beitostølen: Privatisation Seminar (Libertas)
21/25 okt	Conventie der Lage Landen
okt ?	Manchester Engeland: Manchester Society Conference.
nov ?	Berlin: Monetary Freedom.

Voor nadere gegevens: info bij redactie.

INFORMATIE

Abonnement op de Vrijbrief (8 nrs/jaar elk nummer 16 tot 20 p.)

NEDERLAND: f 40,-, Abonneren door storting op bankrekening DE VRIJBRIEF, Amrobank 46.24.31.320, (Giro 8238 AMRO Amsterdam) of per cheque aan Libertarisch Centrum, Antwoordnummer 551, 3100 WB Schiedam.

BELGIE: BF 700,-, Bank J. van Breda, Antwerpen nr. 645.1240465.64, of per cheque aan Libertarisch Centrum, Herenthalsebaan 109, 2100 Deurne

PRIVATISEREN OOK IN NEDERLAND?

In de ons omringende landen, met Engeland als koploper, is privatisering de sleutel geworden om de deur naar een vrije markt-ekonomie te openen.

In hoog tempo worden in Engeland en Frankrijk staatsbelangen afgestoten, met als doel de markt vrijer te maken.

Voor deze landen geldt, dat dit een Politieke Keuze is.

In Nederland, Italie en West-Duitsland wil de overheid ook gaan privatiseren, maar het uiteindelijke doel in deze landen is; de staatskas vullen om daardoor het financieringstekort terug te dringen.

WAT IS PRIVATISEREN EN WAAROM?

Onder privatisering verstaat men in het algemeen: het afstoten (verkopen) van staatsbedrijven en -deelnemingen naar de particuliere sektor.

Privatiseren houdt tevens in, dat overheid en semi-overheid de wettelijke bescherming wegneemt, waardoor hun "diensten" een monopoliepositie hebben kunnen verwerven.

Deregulering is noodzakelijk om op lange termijn van de privatisering een succes te maken.

WAAROM PRIVATISEREN?

a) Efficiënter, dus goedkoper!

De inefficiency van de door de overheid gecontroleerde bedrijven en diensten is de voornaamste reden om te privatiseren.

De gedachte, dat overheidsbedrijven goedkoper zouden zijn dan particuliere bedrijven, omdat zij geen winst hoeven te maken en door een overheidsmonopolie niet hoeven te concurreren, blijkt in de praktijk onjuist te zijn.

Particuliere bedrijven werken efficiënter en goedkoper juist omdat ze winst moeten maken en hun concurrenten voor moeten blijven.

Niet omdat zij hun werknemers uitbuiten zoals zo vaak gezegd wordt, maar omdat zij zich op een dynamische (geen vrije) markt bevinden, waar door organisatorische veranderingen en experimenteren op de vraag van de markt ingespeeld kan worden.

Ter verduidelijking: omdat heel veel prijzen door de overheid worden vastgesteld, is er geen sprake van een vrije markt, maar aangezien er wel degelijk concurrentie is spreek ik liever van een dynamische markt.

b) Prijsmechanisme

De reden waarom particuliere bedrijven goedkoper kunnen leveren en betere diensten kunnen aanbieden heeft een Prijscalculatie als basis.

Immers een economie kan alleen efficiënt functioneren, wanneer goederen en diensten korrekt geprijsd zijn.

Als prijzen niet onder druk van vraag en aanbod naar een evenwicht kunnen tenderen, zullen er altijd tekorten en overschotten optreden. (Voorbeelden: EG landbouwPolitiek, starre arbeidsmarkt).

Particuliere ondernemingen worden door de concurrentie gedwongen om korrekt te kalkuleren en hun prijzen af te stemmen op vraag en aanbod.

Overheidsbedrijven zullen geneigd zijn om hun prijzen budgetair neutraal vast te stellen.

Mocht er alsnog verlies geleden worden dan zal snel een beroep op de schatkist (dus de belastingsbetalers) gedaan worden, om het verlies aan te zuiveren.

Zoals reeds eerder is vermeld, worden veel prijzen vastgesteld en beïnvloed door politieke beslissingen, waardoor prijzen als een signaalfunctie tekort schieten.

Bedrijven komen mede hierdoor in de "rode" cijfers en zoeken dan steun in de vorm van subsidies of Protectionistische maatregelen bij de veroorzaker, de overheid.

Het functioneren van het marktmechanisme kan niet door ministers en ambtenaren worden overgenomen, hoe goed en integer zij ook zijn, omdat zij de kennis, het inzicht en de informatie niet kunnen hebben, wat zich qua prijzen en technologische ontwikkelingen in de markt afspeelt.

Dit moet over gelaten worden aan de mensen die bekend zijn met hun marktsegment en bereid zijn risico's te nemen.

Op 9 mei a.s. wordt u nader ingelicht over het hoe en waarom van privatiseren.

De Plaats is: het jaarbeursgebouw in Utrecht.

Tijd: 14.00 uur

Zaal open: 13.30 uur

TOT ZIENS op 9 mei en reserveer vast uw plaats bij Libertarisch Centrum, Fazantenkamp 818, 3607 EB Maarssenbroek, telefoon 03444-2121.

Louis van Gils.

PRIVATISERING

Hoe dit bij beleggen te gebruiken ?

Tot nu toe ging beleggen in te privatiseren bedrijven erg goed. Althans in de meeste gevallen in Engeland en Frankrijk. Daar had men de wijsheid om, zoals het Adam Smith Institute in London adviseerde, bij elke privatisering na te gaan wie de belangengroepen zijn.

Bij British Gas waren dat o.a. de gasgebruikers, de werknemers, de aandelenkopers en de regering van Thatcher.

Door nu voor een lage introductieprijs van de aandelen te zorgen kreeg men een succes op vele fronten:

- * de gasgebruikers konden van hun extra rechten om wat aandeeltjes te verwerven, een winstje behalen. Dat maakte hen al weer wat minder ongerust over de toekomst. Zeker nu het gasbedrijf beter "gestroomlijnd" gaat worden, waardoor de gasprijs omlaag kan. Door hun aandelen hebben ze trouwens ook stemrecht op het beleid.
- * De werknemers, die ook aandelen toegewezen kregen. Dat was hun eerste winst, daarna de betere commerciële opzet zal ongetwijfeld leiden tot meer kansen voor iedereen. Ook de directie weet nu veel beter waar ze aan toe is en kan voor het eerst een beleid bepalen waar de politiek niet bij elke verkiezing een verandering in brengt.
- * De kopers van aandelen British Gas hebben hun eerste winst al binnen doordat de aandelen laag geïntroduceerd werden. Daarbij is door een lage introductieprijs de spreiding van de aandelen over miljoenen mensen verzekerd. Die miljoenen mensen zullen de volgende keer eerder geneigd zijn om voor Thatcher te stemmen; en zeker niet blij zijn met her-nationalisering.
- * De regering krijgt extra stemmen, is van een probleem af (althans ze behoeven/kunnen er minder aandacht aan te geven), ze krijgen extra geld binnen uit de verkoop en behoeven minder geld uit te geven aan steun.

Kortom een win - win situatie.

Wat kunnen we daar nu specifiek mee doen ?

Allereerst zorgen goed geïnformeerd te zijn over de volgende privatiseringen in Engeland (Rolls Royce komt als eerstvolgende) en Frankrijk, waar Paribas vermoedelijk de eerste wordt.

Schrijf gerust voor wat meer aandelen in dan u eigenlijk zou willen hebben. De kans is erg groot dat u minder dan 10 % krijgt toegewezen. Uw bank of ik kunnen u daarin adviseren. Ook al krijgt u niets, troost u bij de gedachte dat u zelfs dan nog een beetje wint. Veel overheidsdiensten zullen na privatisering goedkoper en beter worden. Dat is goed voor u en de economie. We beginnen dat nu al bij de PTT te zien. Men begint daar al veel service-gevoeliger te zijn. En de zogenaamde "illegale toestellen" (niet door de PTT geleverd) worden al in grote advertenties aangekondigd. Daaruit blijkt: meer mogelijkheden voor veel minder geld. In Nederland zal er voorlopig niet veel beurspektakel losbarsten ten gevolge van privatisering. Zijn er al wat staatsdeelnemingen verkocht, met DSM weet nog niemand waar hij aan toe is. Op beursgebied zullen we de winstjes bij onze burens moeten trachten te halen.

BELEGGINGSADVIES

De adviezen uit de vorige Vrijbrief kunnen grotendeels gehandhaafd worden. Ik zou gedeeltelijk winst nemen op de Kon.Olie opties. AMRO en Philips calls nog even aanhouden. De Hoogovens converteerbare obligatie heeft nog steeds zin op 100,=

Voor diegenen onder u met aandelen Kon Olie en die ook een hoog belastbaar inkomen hebben, zodat het dividend van de Koninklijke niet echt belangrijk is: overweeg om de langlopende calls Kon Olie 210 okt 1991 te kopen. U betaalt daarvoor nauwelijks premie (ze kosten ca 52,=) en u doet dus even hard mee aan alle dalingen en stijgingen van Kon Olie. Het voordeel zit 'm er echter in dat u maar met 20 % van het bedrag dat u in Kon Olie heeft zitten hoeft te beleggen.

Ir.L.H.M. Jongen Jr.

DE VRIJE MARKT — IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

Vorige keer besprak ik in deze rubriek "de marktprijs". Ik stelde dat de prijs het bedrag is, waarbij de koper en de verkoper, op een bepaald moment, tot overeenstemming komen. Wanneer nu de overheid "de prijs" van iets bepaalt, zal die prijs zelden op hetzelfde niveau als een marktprijs liggen.

De verklaring die ik u nog schuldig was met betrekking tot boterbergen, melkmeren en wijnplassen is als volgt.

Wanneer een boer een bepaalde garantieprijs krijgt die hoger is dan zijn laat-prijs, zal die boer eindeloos doorgaan met produceren. Hij zal grond bijkopen, productietechnieken toepassen waar hij vroeger niet van droomde en dat allemaal omdat hij nu al weet wat hij volgend jaar voor zijn melk gaat krijgen. Er is voor deze boer en z'n collega's geen enkele rem om minder te produceren, zolang hun kosten onder de garantieprijs blijven. Dat er zodoende flatgebouwen met koeien overwogen worden zal niemand verbazen. Ondertussen wordt wel de basis gelegd voor een situatie waar iedereen de dupe van wordt:

- a. de consument die van het begin af aan al teveel betaalde en blijft betalen.
- b. de belastingbetaler die via de overheid meebetaalt aan het instand houden van het instituut dat voor heel die "leuke" landbouwpolitiek zorgt.
- c. de kleine boer die zijn capaciteit niet uitbreidde en die nu gemengeld wordt doordat er lapmiddelen op lapmiddelen gedaan worden. Hetgeen o.a. betekent dat hij vanwege de melkquota nu ineens geen rendabele productie heeft en ook geen buffer heeft om op terug te vallen.
- d. de grote boer, die weliswaar door grote uitbreidingen ook bij de melkquota nog net door kan gaan, maar omdat er veel gefinancierd is (op basis van een garantieprijs kon hij de bank voorrekenen wat zijn winst zou zijn) kan hij geen enkele extra maatregel meer hebben.

Pikant detail in deze is dat de overheid ook nog eens belasting heft over de extra mogelijke opbrengst van sommige landbouwgronden, vanwege die quota.

Kortom de marktprijs was/werd verstoord en de signalen waardoor productie-uitbreiding of inkrimping ontstaan komen niet meer door. Dan gaat "het zonder invisible hand" fout. Daar kun je op wachten.

HET LIBERTARISME is een filosofie en een wereldbeweging. Het erkent zowel op theoretische als op praktische gronden dat het principe van de individuele vrijheid anderszins het hoogste goed is. En dit op alle gebieden, sociaal, economisch, politiek, moreel.

Daarom streeft het Libertarisme naar een zo breed en zo consequent mogelijke toepassing ervan. Dit houdt ondermeer in het bouwen aan een vrije wereld waarin vrede is, niet alleen tussen mensen van verschillende landen, maar ook tussen mensen met verschillende opvattingen, in verschillende omstandigheden, met verschillende taal, opvoeding en beroep.

Om dit doel naderbij te brengen is het noodzakelijk dat steeds meer mensen het VRIJHEIDSIDEAAL begrijpen en willen toepassen.

De VRIJBRIEF tracht hieraan bij te dragen door het verstrekken van informatie over gebeurtenissen in de Libertarische beweging.

Ook biedt de VRIJBRIEF een FORUM waar ieder zijn of haar visie onder eigen verantwoordelijkheid kan uiteenzetten (uiteraard binnen de mogelijkheden van de beperkte plaatsruimte).

De VRIJBRIEF betekent tevens een band tussen gelijkgezinde personen in de BENELUX en daarbuiten, die streven naar een betere wereld met vrijheid, rechtvaardigheid en vrede.

Uw vrijheid bestaat slechts voor zover zij wordt verdedigd en dat doet niemand beter dan U, BEGIN ER DAAROM NU AAN.

Verantwoordelijke uitgever van de VRIJBRIEF: H.J. Jongen, Statiestraat 57/b.3, B-2180 Kalmthout.